

РЕЦЕНЗИЯ
НА ПРЕДСТАВЕНИ ТРУДОВЕ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРС ЗА
АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“, ОБЯВЕН ОТ СУ „СВ.
КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ В ДВ. БРОЙ 48 ОТ 26 МАЙ 2020 ГОДИНА.

РЕЦЕНЗЕНТ: ПРОФ. Д-Р КАТЕРИНА КАРАДЖОВА

КАНДИДАТ: ДОЦ. ДПН МИЛЕН ЗАМФИРОВ

I. Кратки биографични данни за кандидата

Доцент дпн Милен Замфиров е единствен участник в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ с професионално направление 1.2. Педагогика(Специална педагогика). Доцент дпн Замфиров е завършил две бакалавърски програми по: специална педагогика и физика. Кандидатът за академичната длъжност е магистър по специална педагогика и математика и информатика. Той притежава научните степени „доктор“ и „доктор на науките.“ Образованието му обхваща много области и професионални направления. Има завършени следдипломни квалификации по: информационни технологии, учител по информатика и информационни технологии, учител по математика, методика на обучението по: Човекът и природата, физика и астрономия, както и придобит първи клас квалификация.

От завършване на висшето си образование до сега доц. дпн Милен Замфиров се реализира последователно като: ресурсен учител, изпълнителен директор на дневен център Покров Богородичен, старши асистент, главен асистент и доцент към СУ „Св. Климент Охридски“. Паралелно с работата си на основен трудов договор, доц. Замфиров сключва и допълнителни трудови договори с институции, занимаващи се с обучението, рехабилитацията и интеграцията на деца и ученици с различни увреждания. През годините той натрупва сериозен практически опит, което е една сериозна предпоставка за постигането на високи научно- теоретични и научно - практически резултати и отличия. Доц. Замфиров участва в разработването и реализирането на редица научно- изследователски проекти, обучителни курсове и тренинги с педагогически специалисти, директори и академични преподаватели.

Като учен и преподавател във ВУЗ, той има силно изразено и доминиращо присъствие в рамките на националния и международния научен живот. Той участва в редица научни конференции(национални и международни), където популяризира концепцията за интегрирано и приобщаващо образование на децата със СОП, както и възможностите им за електронно и дистанционно обучение .

II. *Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата за академичната длъжност „професор“.*

Списъкът с публикациите на доц. дпн Милен Замфиров е много дълъг и разностранен и многообхватен. Той включва: монографии, статии, доклади, изнесени на конференции, абстракти и научно- популярни статии. Добро впечатление прави броя и разнообразието на мултимедийните продукти, подпомагащи обучението най-вече на деца със специални образователни потребности.

Научните публикации, с които доц. дпн Милен Замфиров участва в обявения конкурс за професор са следните:

- Самостоятелни монографии – на брой 3;
- Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – на брой 9.

Вземайки пред вид факта, че той е доктор на педагогическите науки, списъкът с научните публикации е напълно достатъчен за избора на доц. М. Замфиров на академичната длъжност „професор.“ Представените за рецензия публикации могат да бъдат обединени в три тематични области:

- Философията за приобщаващото образование в светлината на класическия подход на Жан Пиаже(показател В);
- Възможности за обучение по компютърно моделиране и информационни технологии при ученици със СОП(показател Г);
- Концепцията за дигиталната среда като фактор при обучението на ДСОП(показател Г).

Ще се спра на някои от по- важните публикации, имащи отношение към спецификата на обявения конкурс и научно-преподавателските и изследователски качества на доц. дпн. Милен Замфиров.

МОНОГРАФИИ:

Първата монография, която е предложена за рецензиране, е: *Прилагане на класическия подход на Жан Пиаже в българското приобщаващо образование.*

Концепцията за приобщаващото образование регламентира приобщаването в общата образователна среда както на децата със СОП, така и на талантливите, надарените деца и ученици. В контекста на казаното ще добавя, че тази монография, която има характер на хабилитационен труд, визира необходимостта от създаването на съвременни теоретични и практически решения, подпомагащи обучението и на двете групи деца. Задълбочено и професионално авторът лансира идеята за преобразуването на образователната практика и училищната среда и превръщането им в работно място за всички деца. Той предлага модел, който би помогнал на общообразователния учител да подходи най- адекватно към всеки един ученик,

Авторът провежда собствено експериментално изследване, въз основа на което прави интересни интерпретации за възможностите на приобщаване на учениците в зависимост от тяхното интелигентно ниво. Това безспорно определя актуалността и значимостта на рецензираната монография.

Целта на монографичното изследване е амбициозна и перспективна, защото обединява усилията на специалистите – общообразователния и ресурсния учител за оптимизирането на учебния процес при различните ученици в класа.

Направените обобщения са в контекста на парадигмата приобщаващото образование и възможностите, предлагани от феномените на Пиаже, теста за интелигентност на Бине – Симон и стълбицата на Василка Манова Томова.

Насочеността на кандидата за академичната длъжност професор към въпросите, свързани с организацията на приемащата образователна среда, съобразно вида и степента на увреждане или изявените дарби на учениците от масовия клас са недостатъчно проучени, което увеличава научните достойнства и качества на представения труд.

Монографията се състои от: увод, шест отделни части, изводи, заключение и списък на използваната литература. В увода се набелязват трудностите, пред които са изправени всички, участващи в приобщаващото образование. На тази основа се обосновава създаването на модел, който да улесни преодоляването на проблемите, възникващи в условията на масовия клас, като се акцентира върху методите, които могат да се използват при децата със СОП и децата с изявените дарби.

В първа, втора, трета, четвърта и пета част се анализира интересна, значима и полезна информация, свързана с научните позиции на Жан Пиаже, Бине –Симон и Василка Манова - Томова.

Доц. дпн Милен Замфиров акцентира върху факта, че идеята на Пиаже за подходящото обучение на деца с различни интелектуални възможности, социални и емоционални проблеми са актуални и днес в епохата на приобщаващото образование. Прецизно и професионално са описани процедурите на изследване, които предлага Бине- Симон за деца от различни възрасти. Тук са фиксирани както правилните, така и грешните отговори. В случая много е важно да отбележим, че и въпросите, и отговорите са структурирани разбираемо, анализите, които предлага доц. дпн Замфиров са достъпни и могат да се използват от педагогическите специалисти ако трябва да уточнят и допълнят оценките за децата, които обучават. Интересни са интерпретациите, които прави автора на монографията в част трета, където се съотнасят изпълненията на задачите за когнитивното развитие на Жан Пиаже с показателя за умственото възраст на Бине- Симон . Предложената корелационна система ориентира учителя как да адаптира учебното съдържание в зависимост от интелектуалния коефициент на учениците, с които работи.

Много съществена информация се предлага в четвъртата и петата част, където се прави сполучлив опит за оценка на умствено изостанали лица според когнитивния модел на Пиаже. Тази част е описателна и е много полезна за учителите, в чиито класове има умствено изостанали ученици. Теоретичните интерпретации, както и обобщенията в тази части са направени логически последователно, точно и компетентно.

Безспорно най-значима част от хабилитационния монографичен труд е експерименталното проучване и последвалите изводи и заключение. В изследването са включени ученици от 9,10 и 11 клас и 56 деца и ученици със СОП и няколко деца в норма за контрола. Авторът прилага корелационния анализ, за да установи статистически значимите зависимости между изследваните параметри.

В резултат на експерименталните изследвания и получените резултати се лансира идеята, че предлагания в монографията модел може да се използва от общообразователния учител, както и от екипа за подкрепа и личностно развитие. Това заключение , направено от автора има определено научно- теоретично и научно - практично значение за развитието на специалната педагогика като наука и в частност идеите на приобщаващото образование.

Рецензираната монография е сериозен атестат за цялостното развитие на доц. дпн Милен Замфиров като перспективен преподавател и учен - изследовател

Втората монография, с която доц. дпн М. Замфиров участва в конкурса за професор е: *Теория и методика на обучението по компютърно моделиране и информационни технологии при ученици със специални образователни потребности(показател Г)*. Трудът е публикуван през 2019 година, но не е представен като основен хабилитационен труд.

Във втората монографична разработка се обосновава необходимостта от въвеждането нови информационни технологии, които паралелно с традиционните подходи на обучение да актуализират преподаването по математика на деца със СОП в начална училищна възраст.

В тази публикация авторът фокусира своето внимание върху факта, че информатиката и информационните технологии създават достъпни за масово използване методи и средства за анализ, интерпретиране и пренасяне на данни, които могат да се използват в учебния процес по математика.

С особена сила и категоричност е представена възможността от внедряване на иновативни дидактически концепции, с включени в тях информационни технологии като условие за подобряването на учебния процес по математика.

Аргументирано и авторитетно доц. дпн Милен Замфиров разглежда варианти на компютърно моделиране и представя авторски компютърни програми, които с успех могат да се използват при обучението по математика и информатика при деца със СОП. Успоредно с това той описва и нов подход за логическо структуриране и моделиране чрез семантичния модел на Румелхард, Линдсей и Норман, което придава на монографичната разработка актуалност и логическа издръжаност. С особена категоричност се налага извода, че структурното моделиране на специализирания софтуер за обучение на ученици със СОП ще подпомогне в максимална степен прецизирането на създадените за тях индивидуални учебни програми.

Третата монография : *Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда за ученици със СОП(показател Г)* е разработена на базата на защитена докторска дисертация за присъждане на научната степен „доктор на науките. Тя визира навлизането на компютърните технологии в процеса на обучение. Това налага в учебния процес да навлизат все повече дисциплини , осигуряващи компютърното обучение, както на университетско ниво, така и във всички степени на училищно обучение. Ето защо специалистите все по-често търсят и намират нови софтуерни продукти, които да удовлетворяват потребностите на учениците от нови и атрактивни разработки по всички учебни предмети. Сполучлив опит в това отношение е третата по ред рецензирана монография. Добре направените обучителни програми съдържат в себе си всички положителни страни, които би следвало да притежава идеалната личност – партньор на детето. Направените от автора експерименти и установените впоследствие резултати разбиват доста митове, затова че учениците и възрастните с нарушения не могат да се реализират в областта на математиката и информатиката.

Богата теоретична обосновка и директната практическа насоченост правят монографията четивна, лесно приложима и търсена от всички , които се интересуват от парадигмата „информационни технологии“ и тяхното приложение към процеса на обучение при деца и ученици със СОП.

В списъка със самостоятелни публикации са включени : *Статии и доклади , публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.(показател Г).*

Те в своята съвкупност отразяват различните аспекти от творческия път на доц. дпн Милен Замфиров като преподавател и учен.

Адмирации заслужава факта, че доц. дпн Милен Замфиров паралелно със съдържателните анализи на проблемите, с които се занимава , предлага и стратегии за работа при деца с различни увреждания, както и с надарени ученици. Задълбочено и нетрадиционно доц. Замфиров представя визията си за учебния процес при деца със СОП, в която задължително се включват компютърни и информационни технологии, както и специален софтуер, оптимизиращ обучението на тези деца и ученици.

Почти всички публикации на доц . дпн Милен

Замфиров са насочени към търсенето и намирането на иновации, които да стимулират обучението на децата и учениците със СОП, и да помогнат на педагогическите специалисти при структуриране на индивидуалните програми за работа с тези ученици. Анализите, които се правят във визираните публикации са резултат от системни дългогодишни изследвания и са представени с научен ентузиазъм и сериозен професионализъм.

От изложеното дотук ще се опитам да отбележа стойността и приносните моменти на рецензираната научна продукция.

Най-напред искам да отбележа, че приемам напълно представените приносни моменти от кандидата за академичната длъжност „професор“. В тази част от рецензията ще се опитам да ги обобщя и ги представя по начина, по който аз ги виждам:

1. Изключително голям обем на анализираната проблематика. Задълбочени и всеобхватни теоретични интерпретации, чрез които се поставя акцент върху необходимостта от търсенето и намирането на иновативни методи и средства за оценяване и обучение на децата и учениците със СОП и надарените ученици. Ще спомена разработения специализиран софтуер за обучение на ДСОП в начално-училищна възраст;
2. Значими професионални умения за научна интерпретация и адекватно приложение на предложените иновации и модели за обучение;
3. Научно обосновани иновации в сектора на информационните технологии при обучението на ученици, включително и ученици със СОП;
4. Очертаване на перспективите в обучението при децата и учениците със СОП, използващи новите информационни технологии;
5. Корелации между качеството на обучение на ученици със СОП и усъвършенстването на новите цифрови технологии;
6. Научно обосноваване на възможностите за партньорство между компютъра и учениците със СОП;
7. Предлагане на научно - обоснована и практически реализуема система за обучението по математика, човекът и природата, български език и английски език в начално –училищна възраст;
8. Обосноваване на необходимостта от перманентна подготовка и усъвършенстване на учителите, участващи в процеса на приобщаващото образование;

9. Популяризиране на българския педагогически опит в чужбина;
10. Приложимост на апробирания от автора модел в българското училище като образователен модел, позволяващ идентифицирането на ученици със СОП или талантиливи ученици.

Доц. дпн Милен Замфиров има 62 забелязани цитирания по традиционен начин и 12 по стандарта Google Наука. Това е напълно достатъчно за заемане на академичната длъжност , за която кандидатства.

Броят и качеството на рецензираните публикации, научните приноси и оригиналността на проведените изследвания отговарят напълно на минималните научни изисквания за придобиване на академичната длъжност „ професор“.

По отношение на минималните националните изисквания по чл.2б от ЗРАСРБ към научната и преподавателската дейност за минималните изисквани точки по групи показатели(А-50, Б-100, В 275, Г-270, Д-100, Е- 410) за заемане на академичната длъжност „ професор“ установих, че доц. дпн Милен Замфиров многократно ги надвишава.

Творческата биография на доц. дпн Милен Замфиров представя неговото научно-професионално развитие. Като асистент(старши и главен), а по-късно и като доцент в СУ „ Св. Климент Охридски“, той се утвърждава като добър преподавател и мотивиран учен.

Притежава много добри езикови умения по английски език , което му позволява да се включва като преподавател в магистърската програма по Специална педагогика на английски език. Участва в обучението на докторанти на български и английски език, като доста от тях вече са защитили.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на всичко описано и аргументирано в моята рецензия, имайки предвид качествата и възможностите на доц. дпн Милен Замфиров **ПРЕДЛАГАМ НА УВАЖАЕМОТО НАУЧНО ЖУРИ** да гласува с положителен вот за избирането му на академичната длъжност „ професор“ в професионално направление: 1.2. Педагогика (Специална педагогика).

Рецензент:

Проф. д-р К. Карджова

30.08.2020 г.